

FORSLAG

Rammer for Fortsat Drift i Viborg Kommune

Gyldig fra 01.02.2021

VIBORG
KOMMUNE

Indledning

Viborg Kommune har ansvaret for at drive en række samfundsvigtige og kritiske funktioner med direkte påvirkning for borgere og virksomheder. Både i normal drift i hverdagen, og når uforudsete, større hændelser sætter den kommunale organisation under pres og truer den fortsatte drift.

Rammer for Fortsat Drift skal være med til at sikre, at dette ansvar varetages bedst muligt, og at Viborg Kommune har den robusthed, der skal til for at håndtere uventede hændelser på betryggende vis.

Midtjysk Brand & Redning udarbejder Rammer for Fortsat Drift samt en fælles Generel Plan for Fortsat Drift for Viborg Kommune med henblik på vedtagelse i byrådet. I praksis administreres rammerne af direktionen i Viborg Kommune.

Formål med Rammer for Fortsat Drift

Målet med Rammer for Fortsat Drift er at sikre et robust beredskab, så borgere, erhvervsliv samt medarbejdere trygt og sikkert kan videreføre deres aktiviteter, også selvom der opstår en ekstraordinær hændelse.

Nøgleordene for beredskabsarbejdet er **Robusthed**, **Tryghed** og **Sikkerhed**.

Direktionen ønsker, at alle enheder bidrager aktivt til at opfylde dette mål gennem en engageret, vedvarende og koordineret beredskabsindsats. En koordineret indsats er forudsætningen for håndteringen af kriser, da disse ikke tager hensyn til organisatorisk opdeling i fagområder, stabe og institutioner.

Rammerne for Fortsat Drift skal ses i sammenhæng med kommunens generelle beredskabsplan (Plan for Fortsat Drift). Mens Rammer for Fortsat Drift danner rammen om beredskabsarbejdet i Viborg Kommune, er Plan for Fortsat Drift det styringsredskab, der tages i anvendelse, når og hvis Viborg Kommune rammes af en større og uventet hændelse.

Sådan arbejder vi med beredskabsplanlægning

Viborg Kommune følger i sit arbejde med beredskabsplanlægning og krisestyring principperne i vejledning om Helhedsorienteret Beredskabsplanlægning, udgivet af Beredskabsstyrelsen.

Vejledningen angiver følgende syv områder, som skal indgå i planlægningen: *Ledelse, Planlægningsgrundlag, Forebyggelse, Uddannelse, Øvelser, Evalueringer og Beredskabsplaner.*

Viborg Kommunes stillingtagen til hvert af de syv områder er beskrevet i det følgende.

Ledelse

Det er ledelsens ansvar at sikre, at organisationen kan løse sine opgaver. Opgaverne skal også kunne løses, når organisationen bliver udsat for ekstraordinære hændelser, som f.eks. store ulykker, sygdomsudbrud eller afbrydelser af kritisk infrastruktur.

Direktionen ønsker, at ledere på alle niveauer i kommunen tager ansvar for beredskabsarbejdet inden for eget område og i relevant omfang bidrager til at støtte og koordinere med andre områder samt med eksterne samarbejdspartnere.

Målet er, at ledere på alle niveauer tager ansvar for, og bidrager til at opbygge og udvikle kommunens robusthed overfor ekstraordinære hændelser. Derudover skal lederne bidrage i forhold til opfølgning på iværksatte opgaver og aktiviteter.

Endelig skal alle ledere være bekendt med Rammer for Fortsat Drift, Generel Plan for Fortsat Drift samt eget fagområde/stabs og underliggende indsatsplaner og dermed kunne besvare spørgsmål fra medarbejdere om beredskab inden for eget område.

Planlægningsgrundlag

Viborg Kommunes beredskabsplanlægning skal være baseret på indsigt og erfaring, så det er de rette indsatser, der prioriteres og igangsættes, for løbende at sikre den fortsatte drift af kommunens kritiske funktioner.

Direktionen ønsker derfor, at alle fagområder og stabe løbende og mindst én gang årligt foretager en risiko- og sårbarhedsvurdering og på den baggrund beslutter, om der er behov for justering af delplan, behov for nye indsatsplaner eller revision af disse, opdatering af fagområdernes og stabenes kontaktlister, eller om der er behov for andre initiativer. Midtjysk Brand & Redning kontakter fagområderne og stabene én gang om året for at sikre at opdateringen finder sted, og kan efter anmodning og aftale understøtte og facilitere processen

Forebyggelse

De enkelte fagområder og stabe skal med forebyggende tiltag bidrage til at nedsætte sandsynligheden for at ekstraordinære hændelser indtræffer, eller i givet fald reducere konsekvenserne af dem for borgere, erhvervsliv og kommunen som helhed.

Forebyggelse skal ske med udgangspunkt i de løbende risiko- og sårbarhedsvurderinger for dermed at sikre forebyggelsens effekt i forhold til opretholdelse og videreudvikling af kommunens robusthed, sikkerhed og tryghed.

Uddannelse

Fagområderne og stabe skal arbejde for, at håndteringen af ekstraordinære hændelser foregår effektivt og kompetent.

Rammer for Fortsat Drift i Viborg Kommune

Fagområderne/stabene skal derfor i forbindelse med de løbende risiko- og sårbarhedsvurderinger vurdere medarbejdernes uddannelsesbehov i forhold til eksempelvis førstehjælp, elementær brandbekæmpelse men også uddannelse i beredskabsplanlægning og krisestyring.

Midtjysk Brand & Redning udbyder kurser i førstehjælp og elementær brandbekæmpelse og kan på opfordring formidle og koordinere eksterne uddannelsesforløb indenfor beredskabsplanlægning og krisestyring.

Øvelser

Fagområderne og stabene skal have et robust, afprøvet og rutineret beredskab. Faste medlemmer og ad hoc-medlemmer af kommunens krisestyringsorganisation samt kommunens ledere og medarbejdere skal derfor være fortrolige med, hvordan de agerer ved en ekstraordinær hændelse, og det skal sikres, at planer og procedurer fungerer efter hensigten.

Direktionen har som mål, at alle fagområder og stabe som udgangspunkt gennemfører øvelser i delplaner og indsatsplaner (eller aktiviteter der kan sidestilles hermed) minimum to gange i hver byrådsperiode. Direktionen kan efter nærmere vurdering efterfølgende beslutte at fastlægge et højere niveau. Beredskabsdirektøren eller en repræsentant for denne kan efter anmodning deltage som observatør i disse øvelser samt deltage i evalueringen.

Ansvar for gennemførelse og afvikling af disse øvelser eller aktiviteter påhviler som udgangspunkt det enkelte fagområde eller stab, som selvstændigt kan gennemføre aktiviteterne, hvis der foretages afrapportering, der fremsendes til Midtjysk Brand & Redning. Hvis fagområdet/staben ønsker det, kan Midtjysk Brand & Redning bistå processen i samarbejde med fagområdet/staben, herunder forberede oplæg, afvikle øvelsen samt udarbejde opfølgingsnotat.

Foruden de fagområde- og stabsspecifikke øvelser afholdes der på Midtjysk Brand & Rednings foranledning to øvelser i hver byrådsperiode med særlig fokus på krisestaben og afprøvning af den overordnede plan. Formålet med disse er afprøvning af samarbejde og koordination ved større hændelser og kan involvere eksterne parter.

Reelle hændelser kan erstatte øvelser, hvis der foretages evaluering samt dokumentation af forløbet og såfremt opnåede erfaringer implementeres i det fremadrettede planlægningsgrundlag samt i eventuelle forbedringstiltag på planlægningsdelen.

Midtjysk Brand & Redning kontakter fagområderne/stabene én gang årligt for at sikre, at øvelsesfrekvensen effektueres.

Evalueringer

Læring er forudsætningen for styrkelse og fortsat udvikling kommunes samlede beredskab. Fagchefer og stabschefer har derfor ansvaret for, at der foretages evaluering af øvelser og faktiske hændelser inden for eget område.

Direktionen forventer, at læringspunkter fra evalueringer formidles internt i eget fagområde eller stab samt i relevant omfang eksternt, så erfaringerne kan omsættes til justeret praksis.

Evalueringer fremsendes løbende til Midtjysk Brand & Redning, som sikrer, at de indgår i kommunens samlede risiko- og sårbarhedsvurdering.

Rammer for Fortsat Drift i Viborg Kommune

Hvis fagområder eller stabe ønsker bistand til gennemførelse af systematiske evalueringer, kan Midtjysk Brand & Redning forestå denne. Midtjysk Brand & Redning vil i givet fald i relevant omfang inddrage den enkelte kommunes kommunikationsafdeling i opgaven, idet krisekommunikation som udgangspunkt er et centralt element i enhver krisehåndtering.

Beredskabsplaner

Fagområder og stabe skal gennem handlingsorienterede planer skabe grundlaget for effektive og sikre beredskabsindsatser.

Målet er, at ledere og medarbejdere har en fast ramme at arbejde ud fra med kendte roller og faste procedurer, når der indtræffer en hændelse, som kræver krisestyring.

Alle fagområder og stabe udarbejder planer for eget område, som beskriver områdets krisestyring (delplaner, indsatsplaner og action cards).

- Delplaner beskriver generelle procedurer for krisestyring, herunder aktivering og sammensætning af krisestab.
- Indsatsplaner understøtter delplaner med konkrete planer for særligt udvalgte hændelser, f.eks. indsatsplan for pandemi.
- Action cards giver helt konkrete anvisninger på delopgaver i indsatsplaner.

For alle planer gælder, at de skal være korte og handlingsorienterede, overskuelige, ajourførte og realistiske.

Alle planer godkendes af fag- eller stabschef og publiceres derefter på

beredskabsplan.viborg.dk

Orientering om publicering sendes til Midtjysk Brand & Redning på mjbr@mjbr.dk.

Ansvarsfordeling

Overordnet ansvar

Byrådet har det overordnede ansvar for kommunens beredskabsplanlægning.

Direktionen udarbejder i samarbejde med Midtjysk Brand & Redning udkast til den generelle plan, som godkendes i Beredskabskommissionen, Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd. Alle øvrige delplaner, indsatsplaner og action cards udarbejdes af fagområder og stabe efter sektoransvarsprincippet.

Beredskabsdirektøren/Midtjysk Brand & Redning rådgiver kommunen og koordinerer revisionsprocessen.

Fag-/ og stabscheferes ansvar

Fag- og stabscheferne har ansvaret for, at der bliver udarbejdet delplan og relevante indsatsplaner indenfor eget område, og at disse løbende holdes ajourført. Det skal i den forbindelse sikres, at der til enhver tid foreligger opdaterede kontaktlister med oversigt over de personer, der skal indgå i fagchefernes-/stabschefernes egen krisestab - herunder at der er udpeget afløsere, og at deres funktion er beskrevet.

Rammer for Fortsat Drift i Viborg Kommune

Fag- og stabscheferne skal sikre, at der løbende afholdes øvelser indenfor eget område, og at der både efter øvelser og faktiske hændelser gennemføres evalueringer heraf.

Fag- og stabscheferne skal sikre, at ledere og medarbejdere (herunder nyansatte) indenfor eget område bliver introduceret til beredskabsplanhjemmeside, egne planer og løbende ændringer heri.

Forventning til medarbejderne

Det forventes, at den enkelte medarbejder i det daglige formidler observerede risici, sårbarheder og muligheder for forebyggelse til nærmeste leder.

Endvidere forventes det, at medarbejderne i relevant omfang bidrager i forbindelse med håndteringen af en krise, jf. beredskabslovens § 57. Medarbejderne bør derfor kende de planer som de skal handle ud fra, samt deltage i relevant uddannelse samt i øvelser.

Lovgivning og vejledninger

Følgende lovbestemmelser og vejledninger udgør rammen for Viborg Kommunes beredskabsarbejde:

- Kommunestyrelsesloven, som bl.a. fastlægger kommunens ledelsesansvar, også i krisesituationer
 - § 69. Såfremt det under krise eller krig er umuligt at samle kommunalbestyrelsen til møde, overtager økonomiudvalget de beføjelser, der tilkommer kommunalbestyrelsen og dens udvalg. I kommuner med magistratsordning, jf. § 64, overtager magistraten kommunalbestyrelsens beføjelser.
 - Stk. 2. Er det umuligt at samle økonomiudvalget til møde under krise eller krig, styres kommunens anliggender af borgmesteren. Er det i kommuner med magistratsordning umuligt at samle magistraten til møde, styres kommunen af borgmesteren.
- Beredskabsloven
 - § 25. Der skal udarbejdes en plan for kommunens beredskab. Planen skal vedtages af Kommunalbestyrelsen på et møde. Planen skal revideres mindst én gang i hver valgperiode. Planen samt revisioner heraf skal indsendes til Beredskabsstyrelsen.
 - § 57. Mulighed for at pålægge offentligt ansatte beredskabsopgaver
- Sundhedslovens kapitel 65, som fastlægger, at kommunen skal have en sundhedsberedskabsplan
- Vejledning om planlægning af beredskab for vandforsyningen, Miljøstyrelsen
- Vejledning om indkvarterings- og forplejningsberedskabet, Beredskabsstyrelsen
- Vejledning vedr. bekæmpelse af ulovlige forureninger af vandløb, søer og kystnære dele af søterritoriet, Miljøstyrelsen
- Vejledning om helhedsorienteret beredskabsplanlægning, Beredskabsstyrelsen
- Retningslinjer for Krisestyring, Beredskabsstyrelsen
- Planlægning af Sundhedsberedskab. Vejledning til regioner og kommuner, Sundhedsstyrelsen